

**Program Wychowawczo - Profilaktyczny
w Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym
im. Janusza Korczaka
w Lęborku**

wrzesień 2017

1. Wstęp

Treści programu wychowawczo-profilaktycznego wynikają z przepisów Ustawy Prawo Oświatowe oraz z treści podstaw programowych kształcenia ogólnego, określonych Rozporządzeniem MEN z 14 lutego 2017 roku. Program dostosowany jest do potrzeb i możliwości rozwojowych i intelektualnych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego. Integruje realizowane dotychczas działania wychowawcze oraz profilaktyczne. **Opracowany został w oparciu o przeprowadzoną w roku szkolnym 2016/2017 diagnozę potrzeb w zakresie zapobiegania zagrożeniom, postaw etycznych i moralnych uczniów oraz funkcji oceny szkolnej w zakresie motywowania uczniów do nauki/pracy nad sobą.**

Program wychowawczo-profilaktyczny Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Lęborku obejmuje wszystkie działania i treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, gdzie wychowanie rozumiane jest jako proces wspomagania ucznia w rozwoju z uwzględnieniem specyfiki wynikającej z różnych stopni niepełnosprawności intelektualnej, dodatkowych dysfunkcji, zaburzeń oraz różnych etapów rozwojowych i edukacyjnych. Działania wychowawczo – profilaktyczne zmierzają do osiągnięcia optymalnej dojrzałości ucznia w czterech podstawowych sferach:

- ✓ **fizycznej** rozumianej jako prowadzenie zdrowego stylu życia;
- ✓ **psychicznej** (emocjonalnej i intelektualnej), która oznacza ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat;
- ✓ **społecznej**, która oznacza konstruktywne pełnienie ról społecznych;
- ✓ **duchowej** oznaczającej posiadanie systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka.

Program wychowawczo-profilaktyczny Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Lęborku obejmuje wszystkie działania wspomagające ucznia-wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami, które jednocześnie ograniczają i likwidują czynniki ryzyka, mogące zaburzać jego prawidłowy rozwój i zdrowe życie. Chcemy, by nasz ośrodek była bezpieczny, by nie dochodziło do zakłócania procesów wychowawczych, które prowadzą do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i młodzieży oraz zaburzeń w zachowaniu. Chcemy dostarczać wszystkim uczniom informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń, by w konsekwencji nauczyć uczniów na miarę ich możliwości odpowiedzialności za własne wybory. Chcemy rozwijać u dzieci więzi z grupą społeczną, aby panowało poczucie przynależności do grupy, kształtować komunikatywność, kreatywność i empatię, umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów, uczyć odpowiedzialności, kształtując w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu, które jednocześnie eliminują możliwość wystąpienia dysfunkcji.

Program realizowany będzie przez wychowawców klas i wychowawców internatu, podczas godzin z wychowawcą, nauczycieli wszystkich przedmiotów, specjalistów: psychologa, pedagoga, koordynatora ds. bezpieczeństwa, doradców zawodowych, pielęgniarki szkolnej oraz pozostałych pracowników szkoły we współpracy z rodzicami, środowiskiem lokalnym i instytucjami wspierającymi (Policja, Straż Pożarna, PPP, PZP, MOPS- GOPS, PCPR, Muzeum, Biblioteka, Klub Abstynenta Odnowa, Stowarzyszenie Niebieski Skarb, Stowarzyszenie „Otwarte Drzwi” i in.)

Nauczyciele - wychowawcy na bazie programu wychowawczo-profilaktycznego ośrodka opracują plany wychowawczo-profilaktyczne klas/oddziałów oraz grup wychowawczych

Program powstał w oparciu o:

- ✓ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483)
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 poz. 356)
- ✓ Ustawa z dn. 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 11 stycznia 2017 poz. 59) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 60)
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 marca 2017 w sprawie dopuszczania do użytku szkolnego podręczników (Dz.U. 2017 poz. 481)
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 listopada 2015 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach (Dz.U. 2015 poz. 1872)
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie publicznych placówek oświatowo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych oraz placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania (Dz.U. 2017 poz. 1606)
- ✓ Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. 1991 nr 120 poz. 526)
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. 2017 poz. 649)
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny ,życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. z 1999 r. Nr 67, poz. 67, poz. 756 oraz Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1117)
- ✓ Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (Dz. U. 1994 Nr 111 poz.535), tekst jednolity Dz.U. 2017 poz. 882
- ✓ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1996 r. w sprawie sposobu organizowania i prowadzenia działalności w działalności promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym (Dz. U.1996 nr 112, poz. 537).
- ✓ Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 1982 Nr 35 poz. 230 t.j. Dz.U. 2016 poz. 487)

- ✓ Uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie przeciwdziałania i zwalczania zjawisk patologicznych wśród nieletnich. (M.P. 1998 nr 14 poz. 207)
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii. (Dz. U. 2015 poz. 1249)
- ✓ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2005 nr 179 poz. 1485 tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 783 i 1458)
- ✓ Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U.1996 Nr 10, poz. 55 t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 957)
- ✓ Ustawa z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.(Dz.U. 2005 nr 180 poz. 1493 tj. Dz.U. 2015 poz. 1390)
- ✓ Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r. (Dz.U. 1982 nr 35 poz. 228 (tekst jednolity tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 1654)
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz.U. 2013 poz. 199 ,Dz.U. 2017 poz.1647)
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017 poz. 1591)
- ✓ Statut Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Lęborku.

Ponadto przy opracowaniu programu uwzględniono:

- ✓ nowe treści programowe
- ✓ analizę dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły – wyniki ewaluacji wewnętrznej z roku szkolnego 2016/2017
- ✓ oczekiwania dotyczące przyszłości ich dziecka oraz oczekiwań rodziców w stosunku do szkoły i szkolnych specjalistów w zakresie wspomagania dziecka w rozwoju
- ✓ ocenę potencjału i możliwości rozwojowych uczniów (na podstawie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego, orzeczeń o niepełnosprawności, opinii specjalistycznych, wyników egzaminów państwowych uczniów kończących poprzedni etap edukacyjny, wyniki testów wewnątrzszkolnych, wyniki konkursów i zawodów sportowych, wolontariat, samorządność itp.)

- ✓ identyfikację środowiska lokalnego
- ✓ zasoby szkoły: przygotowanie merytoryczne nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych, zasoby materialne, zasoby techniczne, zasoby organizacyjne.

Cele programu wychowawczo – profilaktycznego

Celem programu wychowawczo – profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w prawidłowym rozwoju i przeciwdziałanie zachowaniom trudnym i niebezpiecznym:

- ✓ stymulowanie uczniów do wszechstronnego rozwoju fizycznego, psychicznego, społecznego i duchowego.
- ✓ wspomaganie w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowy rozwój i zdrowe życie, wzmacnianie czynników chroniących przy jednoczesnej redukcji czynników ryzyka.

Wszystkie działania zmierzają do optymalnego rozwoju każdego ucznia, który umożliwi w przyszłości adekwatnie do potrzeb i możliwości na samodzielne funkcjonowanie społeczne.

Model ucznia - wychowanka - absolwenta

Uczeń - wychowanek – absolwent Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Łęborku na miarę swoich możliwości i potrzeb wykorzystuje w życiu codziennym wiedzę i umiejętności nabyte w trakcie procesu dydaktyczno-wychowawczego:

po podstawowym etapie edukacyjnym :

- ✓ dba o wygląd zewnętrzny i estetykę najbliższego otoczenia;
- ✓ szanuje własne zdrowie i umiejętnie organizuje swój czas wolny;
- ✓ posiada wiedzę i umiejętności pozwalające na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- ✓ dostrzega potrzeby innych i w miarę możliwości udziela im pomocy;
- ✓ posiada umiejętność samokontroli;
- ✓ jest krytyczny w stosunku do własnej osoby i rezultatów swoich działań;
- ✓ zna i stosuje przyjęte normy społeczno-moralne;
- ✓ zna funkcjonowanie instytucji lokalnych i potrafi z nich korzystać;
- ✓ jest przygotowany do pełnienia różnych ról w rodzinie (np. syna, córki, brata, siostry);
- ✓ rozpoznaje zagrożenia społeczne i umiejętnie na nie reaguje;
- ✓ zna historię i tradycje kraju, regionu, miasta;
- ✓ świadomie i aktywnie uczestniczy w życiu wspólnoty lokalnej;
- ✓ zna prawa i obowiązki obywatelskie i potrafi z nich korzystać.

po ponadpodstawowym etapie edukacyjnym:

- ✓ dba o zdrowie, prawidłowe odżywianie, własne bezpieczeństwo, higienę, wygląd zewnętrzny;
- ✓ posiada wiedzę i umiejętności pozwalające na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych, umiejętnie tworzy środowisko sprzyjające zdrowiu, zna podstawowe zasady udzielania I pomocy przedmedycznej;
- ✓ jest aktywny fizycznie, intelektualnie, społecznie; umiejętnie organizuje i spędza swój wolny czas, uczestniczy w życiu wspólnoty lokalnej;
- ✓ potrafi zaprezentować siebie w różnorodnych aspektach sytuacyjnych;
- ✓ jest zorientowany w lokalnych propozycjach z zakresu wyboru celowej aktywności po zakończeniu edukacji;
- ✓ posiada wiedzę i umiejętności praktyczne pozwalające podjąć, utrzymać, wypowiedzieć zatrudnienie na otwartym bądź chronionym rynku pracy;
- ✓ prezentuje właściwą postawę wobec pracy (motywacja, zaangażowanie, pozyskiwanie kompetencji)
- ✓ posiada wiedzę i umiejętności, które pozwolą mu na korzystanie, na miarę indywidualnych możliwości, z jego wolności i praw człowieka;
- ✓ zna historię i tradycję kraju i regionu;
- ✓ jest przywiązany do Ojczyzny, obyczajów, kultury narodowej, szanuje ludzi, którzy ją tworzyli;
- ✓ posiada pozytywny obraz samego siebie, prezentuje postawę ciekawości, otwartości, szacunku do innych osób;
- ✓ umiejętnie buduje relacje z innymi osobami oraz komunikuje się z nimi;
- ✓ dostrzega potrzeby innych i w miarę możliwości udziela im pomocy;
- ✓ poczuwa się do odpowiedzialności za samodzielnie podejmowane decyzje i wybory, przewiduje ich skutki i konsekwencje;
- ✓ posiada umiejętność samokontroli;
- ✓ zna i stosuje przyjęte normy społeczno-moralne;

- ✓ jest przygotowany do pełnienia różnych ról w rodzinie (np. męża, żony, ojca, matki, syna, córki);
- ✓ rozpoznaje zagrożenia społeczne i umiejętnie na nie reaguje;
- ✓ umiejętnie korzysta z instytucji i urzędów;
- ✓ zdobytą wiedzę i umiejętności zawodowe wykorzystuje na stanowisku pracy;
- ✓ zna prawa i obowiązki obywatelskie i potrafi z nich korzystać.

Rola Rodziców w oddziaływaniach wychowawczo – profilaktycznych/ współpraca

1. Nauczyciele współpracują z rodzicami w tworzeniu warunków do jak najlepszego rozwoju ich dzieci. W tym celu będą stosować poniższe formy oddziaływań:
 - rozpoznawanie oczekiwań Rodziców wobec szkoły;
 - systematyczne przekazywanie informacji o ocenach i postępach dzieci;
 - przekazywanie informacji o działaniach wychowawczych, kryteriach oceniania z poszczególnych przedmiotów i zachowania;
 - informowanie o formach pomocy psychologiczno – pedagogicznej udzielanej dziecku oraz ocenie poziomu funkcjonowania
 - zachęcanie i pomoc w korzystaniu z dziennika elektronicznego;
 - prowadzenie szkoleń dla Rodziców/ pedagogizacja;
 - angażowanie Rodziców w sprawy klasy i Ośrodka;
 - włączanie Rodziców w akcje charytatywne
 - udział Rodziców w uroczystościach klasowych, grupowych, Ośrodkowych;
 - zapraszanie Rodziców do uczestnictwa w comiesięcznych spotkaniach czwartkowych - dni otwarte dla Rodziców

- w sytuacjach trudnych wymagających interwencji organizowanie zespołów wychowawczych z udziałem Rodziców;
- pomoc Rodzicom w załatwianiu formalności związanych z wyrobieniem orzeczenia o niepełnosprawności, rentą ZUS, ubezpieczeniem i in.
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków oraz ich rodziców w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych;
- podejmowania działań przeciwstawiających się złu, zagrożeniom i patologii występującym w rodzinach;
- współpraca z Radą Rodziców;
- włączanie Rodziców do Stowarzyszenia Pomocy Osobom Niepełnosprawnym przy Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Łęborku „Otwarte Drzwi”

2. Zasady współpracy z Rodzicami oparte są na wzajemnej życzliwości, dyskrecji oraz takcie i realizowane są poprzez:

- wspólne planowanie działań i rozwiązywanie problemów;
- rzetelne przekazywanie informacji;
- wzajemne zaufanie i dyskrecję.

3. Rodzice/Opiekunowie zapoznawani są z obowiązującym prawem oświatowym i osiągnięciami szkoły oraz strategią rozwoju placówki.

4. Rada Rodziców uczestniczy w opracowywaniu podstawowej dokumentacji szkoły.

5. Rodzice/Opiekunowie ponoszą odpowiedzialność finansową za umyślne zniszczenia i kradzieże dokonane w Ośrodku przez ich dzieci.

6. W przypadku pojawienia się jakichkolwiek trudności wychowawczych Rodzice/Opiekunowie mają możliwość skorzystania z pomocy wychowawcy, nauczyciela, psychologa i pedagoga szkolnego.

SFERA	ZADANIA DO REALIZACJI	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Strefa fizyczna	Zapoznanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa na terenie szkoły i poza nią. Wdrażanie do bezpiecznego spędzania czasu wolnego.	Ćwiczenia ewakuacyjne. Nauka udzielania I pomocy przedmedycznej - ćwiczenia z wykorzystaniem fantomu. Wdrażanie uczniów do bezpiecznego i aktywnego spędzania czasu podczas przerw - propagowanie gier stolikowych (warcaby, memory) i innych form aktywności. Zajęcia edukacyjne dotyczące zasad bezpieczeństwa - kształtowanie umiejętności współpracy z personelem medycznym, strażą pożarną i policją w sytuacji zagrożenia. Spotkanie z policjantem, przedstawicielami straży pożarnej, ratownikiem medycznym na terenie szkoły, oraz wycieczki. Utrwalanie numerów alarmowych. Zapoznanie z nowymi przepisami prawa związanymi z konsekwencjami wynikającymi z bezzasadnego użycia numerów alarmowych. Utrwalanie przepisów ruchu drogowego ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności korzystania ze ścieżek rowerowych i bezpiecznego przemieszczanie się uczniów na obiad podczas przerwy śródlekcyjnej.	nauczyciele wychowawcy klas wychowawcy internatu koordynator ds. bezpieczeństwa pielęgniarka szkolna wychowawcy świetlicy
	Kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych, promocja zdrowego stylu życia. Aktywność fizyczna.	Cykliczny pomiar wagi i wzrostu - pomiar BMI (2 razy w roku) – przekazanie i omówienie wyników pomiarów rodzicom. Organizowanie pokazów właściwej higieny jamy ustnej i samobadania piersi. Zajęcia edukacyjne dotyczące prawidłowej higieny osobistej. Konkursy czystości w internacie. Spotkania ze specjalistami - położna, lekarz specjalista. Zajęcia edukacyjne - racjonalne odżywianie, piramida żywienia. Zajęcia kulinarne. Oglądanie i omawianie filmów i programów edukacyjnych - "Wiem co jem" i in. Realizacja projektów: - „W zdrowym ciele, zdrowy duch”, - „Odżywiamy się zdrowo”. Udział w programach ogólnopolskich : - „Śniadanie daje moc”, - „Szkłanka mleka”, - „Owoce i warzywa w szkole”.	nauczyciele wychowawcy klas wychowawcy internatu pielęgniarka szkolna rodzice

Strefa fizyczna		Racjonalne spędzanie czasu wolnego – aktywny wypoczynek. Podnoszenie sprawności fizycznej uczniów przez aktywny udział uczniów w imprezach sportowych, wycieczkach szkolnych, zajęciach pozalekcyjnych oraz pogłębianie wiedzy w zakresie znaczenia aktywności fizycznej dla prawidłowego funkcjonowania człowieka.	
	Uświadomienie zagrożeń cywilizacyjnych - bulimia, anoreksja, substancje psychoaktywne: alkohol, nikotyna, narkotyki, dopalacze, choroba AIDS. Sposoby zapobiegania uzależnieniom - profilaktyka.	Psychoedukacja dotycząca zagrożeń cywilizacyjnych. Spotkania ze specjalistami (pielęgniarką, lekarzem, policjantem, terapeuta ds. uzależnień). Udział uczniów w Pomorskim Tygodniu Trzeźwości - spotkania uczniów z członkami Klubu Abstynenta ODNOWA. Udział w zewnętrznych konkursach plastycznych - Klub Abstynenta ODNOWA. Udział w programach i projektach profilaktycznych: - „Śniadanie daje moc”, - „Szkłanka mleka”, - „Wybieram wodę”, - „Owoce i warzywa w szkole”, - „Bezpieczne Wakacje”. Indywidualne zajęcia terapeutyczne. Propagowanie kampanii społecznych - oglądanie i omawianie filmów, spotów dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych, uzależnień oraz HIV/AIDS.	nauczyciele wychowawcy klas wychowawcy internatu psycholog pedagog szkolny koordynator ds. bezpieczeństwa terapeuta uzależnień
	Przeciwdziałanie przemocy i agresji, rozwijanie empatii wśród uczniów.	Udział w akcjach charytatywnych: - Góra Grosza, - Święteczna paczka, - Jasiek dla Jaśka, - wsparcie emocjonalne pensjonariuszy DPS, - Honorowe Krwiodawstwo, - Honorowi Dawcy Szpiku- współpraca z DKMS Opracowanie i wdrożenie programu własnego pn. „Wiem, czuję, pomagam” w oparciu o materiały edukacyjne Fundacji Kulczyk. Zajęcia z psychologiem, pedagogiem, policjantem wychowawcami klas i internatu dotyczące sposobów radzenia sobie z agresją, poszanowania godności, uczuć	nauczyciele wychowawcy klas wychowawcy internatu psycholog pedagog szkolny koordynator ds. bezpieczeństwa samorząd uczniowski

Strefa fizyczna		i poglądów innych ludzi - uczenie sposobów pokojowych rozwiązań sytuacji konfliktowych. Psychoedukacja dotycząca zagrożeń cywilizacyjnych typu terroryzm. Zajęcia o charakterze socjoterapeutycznym. Wykorzystywanie dramy i bajkoterapii, podczas zajęć edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy.	
	Rozwijanie umiejętności rozwiązywania problemów związanych z okresem dojrzewania, płciowością, seksualnością człowieka. Radzenie sobie z własną niepełnosprawnością.	Pogłębianie wiedzy dotyczącej tożsamości płciowej i dojrzewania oraz o zmianach w ciele związanych z okresem dojrzewania. Zajęcia psychoedukacyjne ze specjalistami (lekarzem, pielęgniarką, psychologiem, pedagogiem). Udział uczniów w zajęciach wychowanie do życia w rodzinie. Osoba niepełnosprawna na rynku pracy – możliwości zatrudnienia osób z niepełnosprawnością. Wdrażanie do korzystania z lokalnych możliwości wsparcia: służba zdrowia, PZP, PCPR, MOPS/GOPS, ZUS, Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym przy Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Lęborku OTWARTE DRZWI i inne, zajęcia dzienne dla osób niepełnosprawnych.	nauczyciele, wychowawcy klas wychowawcy internatu pedagog psycholog katecheta pielęgniarka szkolna doradca zawodowy
Sfera psychiczna	Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem. Wzmacnianie poczucia własnej wartości. Uświadomienie własnej indywidualności i odmienności.	Psychoedukacja oraz treningi relaksacyjne: - Trening Progresywny Jacobsona, - HRV Biofeedback, EEG Biofeedback, - oddech przeponowy. Zabawy i ćwiczenia edukacyjne dotyczące sposobów rozładowywania napięcia. Wydobywanie i wzmacnianie mocnych stron uczniów. Propagowanie wśród uczniów idei ZŁOTEJ RAMY. Włączanie uczniów do udziału w wewnętrznych i zewnętrznych konkursach plastycznych i zawodach sportowych - wykorzystywanie wizerunku osób nagrodzonych do zachęcania innych uczniów do uczestnictwa poprzez umieszczanie fotografii i informacji o laureatach na gazetkach szkolnych, na stronie internetowej Ośrodka, w dzienniku elektronicznym. Udział uczniów w zajęciach rozwijających zainteresowania i zdolności – zajęcia kulinarne, komputerowe.	pedagog, psycholog, terapeuci Biofeedback, nauczyciele wychowawcy klas wychowawcy internatu

Sfera psychiczna	Uczenie się podstawowych zasad kultury komunikowania się. Konstruktywne wyrażanie emocji, moje mocne i słabe strony.	Kontynuowanie treści Programu „o Uśmiechu z Uśmiechem” Opracowanie i wdrożenie programu - „Proszę ,Przepraszam, Dziękuję” w celu niwelowania zachowań społecznie nieakceptowanych a promowania kultury osobistej i kultury słowa. Wzmacnianie zachowań kwalifikujących do Złotej Ramy. Systematyczne omawianie podczas godzin wychowawczych i motywowanie uczniów do podjęcia wysiłku by zostać wybranym do Złotej Ramy. Nauka dokonywania krytycznej samooceny-zdolności i słabości.	nauczyciele wychowawcy klas wychowawcy internatu pedagog psycholog doradca zawodowy
	Rozwijanie wyobraźni, motywacji do aktywności twórczej, wyrażania przeżyć i emocji poprzez środki wyrazu: artystyczne, muzyczne, praktyczne i techniczne.	Udział w konkursach plastycznych, muzycznych, recytatorskich i olimpiadach zawodach sportowych - Międzywojewódzki Turniej Sportowy Organizowanie kiermaszów wyrobów artystycznych: - Kiermasz Bożonarodzeniowy, - Wielkanocny, - Kiermasz Piernika. Organizowanie i udział w Wojewódzkim Konkursie Piosenki Regionalnej „Moja Mała Ojczyzna” Muzyczne przerwy śródlekcyjne, stolikowe gry towarzyskie	nauczyciele wychowawcy klas wychowawcy internatu
	Budzenie ciekawości poznawczej. Rozwijanie zainteresowań. Rozwijanie kreatywności.	Na bieżąco podczas zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych. Udział w kołach zainteresowań (koło informatyczne, koło muzyczne, koło sportowe, plastyczne, koło kulinarne) Stosowanie aktywizujących metod pracy na lekcjach przedmiotowych. Indywidualna opieka nad uczniami o szczególnych potrzebach edukacyjnych. Indywidualna praca z uczniem zdolnym oraz posiadającym trudności w nauce szkolnej. Podejmowanie działań wychowawczych wyzwalających aktywność twórczą uczniów. Stymulowanie aktywności poprzez publiczne prezentowanie osiągnięć (np. gazetki szkolne, wystawy tematyczne, występy artystyczne, dyplomy, nagrody, strona internetowa ,apele, uwagi w dzienniku elektronicznym)	nauczyciele wychowawcy klas wychowawcy internatu

Sfera psychiczna	Doskonalenie technologii komputerowej i informacyjnej	Nauka odpowiedzialnego korzystania z Internetu- Internet jako źródło wyszukiwania przydatnych informacji. Wdrażanie uczniów do korzystania ze strony www Ośrodka –uczeń jako obserwator, uczestnik i autor publikacji. Umiejętność pobierania, konstruowania i archiwizowania dokumentów. Znajomość netykiety oraz przepisów prawa dotyczących cyberprzemocy.	nauczyciele nauczyciel informatyki wychowawcy klas wychowawcy internatu pedagog
	Pomoc w samopoznaniu i samoocenie. Kształcenie poczucia własnej godności i wartości.	Doskonalenie umiejętności nawiązywania prawidłowych kontaktów interpersonalnych na godzinach wychowawczych, zajęcia socjoterapeutyczne, zajęcia z doradcą zawodowym.	doradca zawodowy socjoterapeuta
	Przygotowanie do samodzielnego niezależnego funkcjonowania.	Kształtowanie kluczowych kompetencji zawodowych (zdrowe współzawodnictwo, współpraca w zespole, umiejętność rozwiązywania konfliktów, radzenie sobie ze stresem). Praktyczne wykorzystanie umiejętności pisania i czytania i wykorzystania technologii ICT. Aktywizacja społeczna i zawodowa(aktywny udział w imprezach i wydarzeniach lokalnych, poznawanie lokalnego rynku pracy- wycieczki do zakładów pracy) Wdrażanie do samodzielnego załatwiania formalności(PPP, PCPR, Sanepid, Medycyna Pracy, MOPS GOPS).	nauczyciele wychowawcy klas wychowawcy internatu doradca zawodowy pedagog
	Budzenie zachowań empatycznych. Kształtowanie postaw asertywnych. Przygotowanie do budowania własnego systemu wartości. Rozwiązywanie konfliktów bez agresji i przemocy.	Diagnoza samopoczucia ucznia w grupie, klasie, szkole - badania socjometryczne Indywidualne i grupowe spotkania z psychologiem i pedagogiem szkolnym. Rozwiązywanie konfliktów uczniowskich - konfrontacje uczniów, konsekwentne egzekwowanie wspólnych ustaleń mających na celu eliminację problemu.	nauczyciele wychowawcy klas wychowawcy internatu pedagog psycholog rodzice

Strefa społeczna	Integracja uczniów, tworzenie pozytywnych więzi międzyludzkich.	Udział w imprezach organizowanych na terenie Ośrodka i poza nim wg. harmonogramu, który stanowi załącznik do programu. Udział w zawodach sportowych. Organizowanie wycieczek.	nauczyciele wychowawcy klas wychowawcy internatu wymienieni w harmonogramie imprez i uroczystości (załącznik) samorząd uczniowski
	Kształtowanie umiejętności współpracy i odpowiedzialności za siebie i innych.	Zapoznanie ze Statutem Ośrodka - obowiązkami i prawami ucznia, Regulaminem Grup Wychowawczych. Pogadanki dotyczące zasad współżycia w grupie. Konsekwentne respektowanie ustalonych zasad korzystania z telefonu, Internetu, w tym przede wszystkim z portali społecznościowych Organizowanie wspólnych uroczystości szkolnych, klasowych, w grupie wychowawczej. Spotkania z rodzicami - dni otwarte szkoły – pierwszy czwartek miesiąca. Pedagogizacja rodziców. Wsparcie emocjonalne i pomoc formalno – prawna związana z dopełnieniem formalności związanych z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, orzeczeniem o niepełnosprawności, rentą, ubezwłasnowolnieniem i in. Włączanie rodziców/ opiekunów w działalność Stowarzyszeń „Otwarte drzwi”, „Niebieski Skarb”, „Szansa” oraz grup wsparcia. Włączanie rodziców w uroczystości ogólnoszkolne i klasowe.	nauczyciele, wychowawcy klas wychowawcy internatu psycholog pedagog rodzice samorząd uczniowski
	Kształtowanie postaw obywatelskich, uwrażliwianie na potrzeby innych ludzi, wolontariat.	Propagowanie kampanii społecznych - oglądanie i omawianie filmów, spotów promujących akcje charytatywne i inne. Uczestnictwo w akcjach charytatywnych: - WOŚP, - „Świąteczna paczka”, - „Jasiek dla Jaśka”, - „Góra grosza”, - „Zbiórka pluszowych misiów”, - zbieranie plastikowych nakrętek dla Stowarzyszenia Niebieski Skarb. Praca w Samorządzie Uczniowskim. Spotkania z pensjonariuszami w DPS.	nauczyciele, wychowawcy klas wychowawcy internatu rodzice samorząd uczniowski

Strefa społeczna	Przygotowanie uczniów do aktywnego życia w społeczeństwie.	Poznanie struktury władzy państwa , powiatu i miasta. Zapraszanie lokalnych przedstawicieli władzy miasta i powiatu do udziału w życiu Ośrodka. Zajęcia edukacyjne dotyczące obowiązków i praw człowieka jako obywatela. Wdrażanie uczniów do świadomego korzystania z ofert lokalnych instytucji kulturotwórczych i innych podmiotów społecznych(ośrodki zdrowia, MOPS-GOPS, parafie, Caritas).	nauczyciele, wychowawcy klas wychowawcy internatu
	Rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, ojczyzny, społeczności europejskiej.	Poznanie historii poprzez wizyty w muzeach, miejscach pamięci narodowej. Zapoznanie z dziedzictwem kulturowym Polski i najbliższego regionu Wyrabianie poczucia tożsamości narodowej, lokalnej. Poznanie historii Polski, Pomorza, Kaszub, Lęborka. Spotkania z ludźmi znaczącymi z naszego regionu. Wycieczki krajoznawcze.	nauczyciele, wychowawcy klas wychowawcy internatu
	Wykształcenie postaw do realizacji zadań życia codziennego i podejmowania różnych ról społecznych i zawodowych.	Realizacja projektów: „Szkolna kawiarenka”, „ Cztery pory roku w ogrodzie”. Ukazywanie pozytywnej roli pracy w życiu człowieka w oparciu o przykłady osób znanych. Zajęcia z zakresu psychoedukacji: autoprezentacja, określanie mocnych i słabych stron, zdolności, zainteresowań, predyspozycji psycho- fizycznych. Preorientacja zawodowa- umiejętność pracy zespołowej jako kompetencja zawodowa Poznanie lokalnego rynku pracy- wycieczki do zakładów pracy.	nauczyciele, wychowawcy klas wychowawcy internatu doradca zawodowy
	Kształtowanie postaw proekologicznych, szacunku do zwierząt i przyrody oraz odpowiedzialności za ich stan.	Zajęcia z zakresu ekologii. Udział w akcjach „, Sprzątanie świata”, „Dzień Ziemi”. Udział w konkursach ekologicznych. Udział w programach ekologicznych: - „, Moje miasto bez elektrośmieci”, - „, Komputery za tonery”, - „, Zbiórka baterii”, Dokarmianie ptaków zimą.	nauczyciel przyrody biologii, geografii nauczyciele wychowawcy klas wychowawcy internatu

Strefa społeczna		Zbiórka karmy dla zwierząt w schronisku. Wycieczki do lasu. Przejsiecie ścieżką edukacyjną. Obserwacja zmian zachodzących w przyrodzie. Spotkanie z leśniczym. Segregacja odpadów. Oszczędzanie energii i wody.	
	Rozwijanie postaw patriotycznych, tożsamości narodowej. Wpajanie szacunku do tradycji i historii. Kształtowanie tożsamości narodowej w aspekcie tożsamości regionalnej.	Zajęcia edukacyjne dotyczące postaw patriotycznych, godności człowieka, tożsamości narodowej, poczucia własnej wartości. Poznanie symboli narodowych, godła, flagi, hymnu narodowego. <u>Znajomość i umiejętność śpiewania hymnu szkoły i hymnu narodowego.</u> <u>Strój galowy jako wyraz szacunku dla danej uroczystości.</u> Udział w uroczystościach szkolnych o charakterze patriotycznym: – Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”, – Narodowe Święto Niepodległości, – Święto Pracy, – Święto Flagi Państwowej, – Rocznicę Konstytucji 3 Maja. Zachęcanie do udziału w Lęborskich Dniach Jakubowych. Poznanie sylwetek wielkich Polaków m. in. Patrona szkoły Pamięć o ludziach walczących o wolność Polski – Kartka dla Powstańca. Wycieczki do ciekawych miejsc stanowiących nasze dziedzictwo kulturowe. Oglądanie filmów historycznych i edukacyjnych. Udział w konkursach dotyczących naszej ojczyzny i regionu. Organizowanie i udział w Wojewódzkim Konkursie Piosenki Regionalnej ” Moja Mała Ojczyzna”.	nauczyciel historii nauczyciele wychowawcy klas wychowawcy internatu biblioteka rodzice
	Poznanie i kultywowanie tradycji narodowych,	Zajęcia dotyczące różnych zwyczajów i obyczajów polskich i chrześcijańskich, dostrzegania roli i znaczenia tradycji we własnym życiu. Udział w uroczystościach organizowanych na terenie Ośrodka dotyczących różnych	nauczyciele

Strefa społeczna	religijnych i rodzinnych. Wprowadzenie w życie kulturalne wspólnoty szkolnej i lokalnej.	zwyczajów i obyczajów polskich. Wyjście do muzeum, miejsc pamięci narodowej.	wychowawcy klas wychowawcy internatu
Sfera duchowa	Wychowywanie do afirmacji życia na każdym jego etapie.	Psychoedukacja mająca na celu: - wdrażanie do troski oraz szacunku dla kobiet w ciąży. - wpajanie nawyku troski nad młodszymi członkami społeczności szkolnej (przedszkole, wczesne wspomaganie) oraz rodzinnej. - przysposabianie do wspierania mniej sprawnych uczniów. - modelowanie radości z życia pomimo trudności i kryzysów. - wychowywanie do poszanowania śmierci jako części życia.	nauczyciele wychowawcy klas wychowawcy internatu pedagog psycholog rodzice
	Rozwijanie uczuć radości, zadowolenia wynikających z troski o innych – altruizm w niesieniu dobra.	Udział w akcjach charytatywnych: - Jasiek dla Jaśka - wizyty w Domu Opieki Społecznej - Świąteczna Paczka - Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy Rozwijanie empatii.	nauczyciele wychowawcy klas wychowawcy internatu odpowiedzialni za organizację wymienionych działań.
	Umacnianie i utwierdzanie przekonania o sensie własnego życia.	Wykorzystanie elementów logoterapii (terapia skoncentrowana na sensie i wartościach) Victora E. Frankla. Dostarczanie wiedzy, przeżyć i doświadczeń zmierzających do poznania i wyrażania siebie.	psycholog, nauczyciele, wychowawcy internatu
	Uwrażliwianie na piękno świata, istnienia.	Uczenie dostrzegania piękna otaczającego świata, zmieniających się pór roku, osiągnięć człowieka w architekturze, w sztuce – malarstwo, muzyka, film. Udział uczniów w Wojewódzkim Konkursie „Wierszem Malowane” , Teatrach, Szkolnym Konkursie Recytatorskim. Modelowanie wrażliwości na piękno przez rozwijanie potencjału uczniów.	nauczyciele języka polskiego nauczyciele wychowawcy klas wychowawcy internatu

Sfera duchowa	Zapoznanie z dorobkiem kulturowym regionu i narodu.	Zdobywanie informacji z różnych źródeł –Internetu, biblioteki. Wyjście do muzeum i miejsc pamięci narodowej. Wycieczki po Lęborku i najbliższej okolicy: zabytki, instytucje kulturalne, atrakcje kulturalne regionu związane z regionem kaszubskim.	nauczyciel historii nauczyciele wychowawcy klas wychowawcy internatu
	Wpajanie systemu wartości - zbioru norm i idei postępowania uznanego przez społeczeństwo za pożądane i cenne.	Psychoedukacja i zajęcia warsztatowe służące do wydobywania systemu wartości uczniów oraz wdrażania do przyjęcia i respektowania wartości jako norm społecznych. Rozwijanie empatii, altruizmu, odpowiedzialności.	nauczyciele wychowawcy internatu pedagog psycholog
	Kultywowanie tradycji chrześcijańskich i narodowych.	Uroczyste obchodzenie świąt wg kalendarza chrześcijańskiego. Czynny udział w Roratach. Dzielenie się opłatkiem z Pensjonariuszami DPS i z zaprzyjaźnionymi osobami. Aktywny udział w Orszaku Trzech Króli. Wspólne przeżywanie rekolekcji wielkanocnych na terenie szkoły. Pielgrzymka do Kalwarii Wejherowskiej.	nauczyciele wychowawcy klas wychowawcy internatu odpowiedzialni za organizację wymienionych działań. rodzice
	Umacnianie poczucia koherencji (spójności) jako warunku zdrowia i optymalnego rozwoju.	Psychoedukacja - zajęcia dążące do rozpoznawania zasobów własnych, poczucia zrozumienia wydarzeń, zaradności i sensowności własnego życia, do odkrywania związku między zdrowiem somatycznym i duchowym. Edukacja dążąca do wzmacniania zaradności życiowej dzięki umiejętności korzystania ze wsparcia rodziny, społeczności lokalnej oraz państwa.	nauczyciele wychowawcy klas wychowawcy internatu pedagog psycholog

Ewaluacja programu

Cele Programu Wychowawczo – Profilaktycznego realizowane są według przyjętego harmonogramu. Efektywność pracy programu sprawdzana jest nie mniej niż raz w roku szkolnym w formie ewaluacji wewnętrznej, przeprowadzanej przez Zespół ds. Ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Lęborku, który powołuje do pracy dyrektor .

Postanowienia końcowe

1. Program Wychowawczo - Profilaktyczny Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Lęborku uchwała Rada Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną w terminie 30 dni od rozpoczęcia roku szkolnego.
2. Jeżeli Rada Rodziców w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego nie uzyska porozumienia z Radą Pedagogiczną w sprawie Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Lęborku, program ten ustala dyrektor w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny. Program ustalony przez dyrektora obowiązuje do czasu uchwalenia programu przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną.
3. Program Wychowawczo - Profilaktyczny Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Lęborku jest podstawą do sporządzenia planu wychowawczo-profilaktycznego klasy/oddziału każdego nauczyciela – wychowawcy i wychowawcy grupy wychowawczej.
4. Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym.
5. Ewaluacją Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego zajmuje się Zespół ds. Programu Wychowawczo- Profilaktycznego Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Lęborku powołany przez dyrektora.

Program Wychowawczo –Profilaktyczny opracował zespół:

mgr Ludwika Korda- psycholog szkolny, doradca zawodowy, oligofrenopedagog

mgr Małgorzata Dułak – Zielonka -pedagog szkolny, koordynator ds. bezpieczeństwa, doradca zawodowy, oligofrenopedagog

mgr Iwona Zegadło- nauczyciel- wychowawca, oligofrenopedagog

mgr Beata Hajduk – wychowawca grup wychowawczych, oligofrenopedagog

Zatwierdził